

saagodtsom en bloc antage Sager af anden Beskaffenhed; thi det er ganske vist, at ligesom Bevillingsager efter Grundlovens Tanke hovedsagelig ere henvisse til Folkethinget, saaledes ere alle større administrativ-organiske Love netop Noget, i hvis Behandling Landsthinget ikke blot er givet fuld Andeel, men som man uden Tvivl ogsaa kan forudsætte der vil finde sin væsentligste Drøftelse i Realiteten. Det er en rimelig og naturlig tanke-rettig Afskillelse mellem de tvende Things særegne Opgave, idet der dog er en legal Ret for dem begge til at give deres Samtykke, inden noget Lovforslag kan blive Lov. Der maatte altsaa være ganske andre Grunde tilfede, naar Landsthinget her resignerede sig, naar det med Hensyn til en Lov, der ganske væsentligt vedrørte det og laa indenfor dets Resfort, nøiedes med at tiltræde, hvad der var vedtaget i det andet Thing; det maatte da være, naar saaledes som en æret Landsthingsmand (B. Christensen) ansøgte i en Sag, vi fornylig have behandlet, Lovforslaget alene var fremgaaet af et Forlig, og at dets endelige Vedtagelse var den eneste Mulighed til foreløbigt at faae en Ende, en Afslutning paa Forhandlinger, der syntes ellers at ville blive aldeles endeløse og resultatløse. Men dette gjælder ikke den nærværende Lovgivning, som jeg troer, at Landsthinget ikke bør lade komme fra sig, uden at have faaet fuldkommen Overbeviisning om, at, hvad her er tilveiebragt, er i alle Henseender fuldstændigt og Duffeligt, og det kan jeg ikke erkjende er opnaaet ved Lovforslaget, saaledes som det foreligger, uagtet jeg billiger dets Princip. Der er mangfoldige smaa Afvigelser i samme, som allerede have givet Anledning til Tvivl, og kunne give Anledning til mere Tvivl.

Der er dernæst andre Spørgsmaal, henhørende til Forligslovgivningen, som, naar der endelig skal røres ved denne høist ærværdige og logiske vel sammenhængende Institution, ganske sikkert bør afgjøres ved denne Leilighed. Dernæst maa jeg bemærke, skøndt jeg erkjender, at jeg i saa Henseende muligen staaer temmelig isoleret, at, naar en saadan Institution skal reformeres, anseer jeg det for langt ønskeliggere, at der udkommer en heel ny Lov, end at

man ved enkelte smaa Tillægsbestemmelser vil søge at faae et Slags Lovgivnings-Codification. Jeg troer, at vor hele Mæsse af Love med Tiden derved vil være saaledes, at det tilsidst vil blive en naturhistorisk Mærkværdighed, naar selv Juristerne kunne finde Rede deri, og det er fuldstændigt umuligt, at de paa denne Maade kunne gaae over til at blive levende Love i Folkets Bevidsthed. Men dette gjælder ganske vist først og fremmest om en saadan Lov, som man skal overantvordes Folket selv til Fuldbgyrdelse, og jeg anseer det derfor for meget ønskeligt, at, naar dette Skridt skal tæe, at nemlig hele Forligslovgivningens Udførelse skal overdrages til, lægges ligefrem i Folkets egne Hænder, man da giver det en saadan Forligsordening, hvori Alt, Sagen vedkommende, fuldstændigt findes opført, og hvoraf det altsaa kan lære de Pligter fuldstændigt at kjende, til hvis Fuldbgyrdelse det kaldes. Men, selv om det ikke skulde blive det — og jeg erkjender i alt Fald, at vor Lovgivning factisk er paa en ganske anden Vej, at den snarere er inde paa Svovlsstikkesystemet end paa Codificationsystemet, — men, selv asseet herfra, kan jeg ikke skønne rettere, end at der med Hensyn til Realiteten er ikke saa Spørgsmaal i det foreliggende Forslag, der kunde vække Tvivl, og som ganske sikkert kunde behøve en fornyet Overveelse, og selv om man i Hovedsagen vilde komme til samme Resultat, en omhyggeligere Redaction. Jeg troer dernæst, at der er absolute Realitetsspørgsmaal, der kunde have en Adkomst til ved samme Leilighed at underkastes en fornyet Drøftelse, og jeg troer endelig, at der i ethvert Tilfælde, selv for dem, der kunde være enige deri, er Bestemmelser i Lovforslaget, hvis Rigtighed er meget tvivlsom, og det er navnlig Bestemmelsen om det Forhold, hvori Forligsagers Behandling for Forligelsescommissionen skulde staae til den paafølgende Procedure. Som det nu staaer, er det min Overbeviisning, at det ikke gaaer an; man maa i saa Henseende i Realiteten antage hvad man vil, saa maa der siges enten Mere eller Mindre, enten maa der træffes de nødvendige Bestemmelser, eller ogsaa maa det langt nøiere udvikles, hvorledes det maa stille sig, og jeg